vahabilik_3

KONUNUN DEVAMI

Hadisin delaleti de, senedinden geri kalmamıştır. Zira, hadiste delil olarak getirilmek istenen söz şudur: (vela geburen mşrufen ela suyi) şimdi bu iki kelimeyi dikkatlice tahlil edelim:

A- Meşref

B- Suyi

C- "Meşref" kelimesi sözlükte, yüksek ve yüce anlamındadır. Bu konuyu şöyle açıklıyorlar:

- Meşref, yüksek yer ve diğerine "musallat" anlamındadır.

Kelimenin manasını tanzim etmekte büyük kudreti olan "kamus" sözlüğünün yazarı şöyle diyor:

- Şeref, (r.a)'ın hareketiyle bu yüksek anlamınadır ve devenin belinin çıkıntısına (yüksek yer) denir.

Buna göre "meşref" kelimesi, mutlak yükseklik anlamındadır ve özellikle de Devenin belinin yüksekliğindeki, çıkıntı anlamındadır. Karinelere bakarak hangi çeşit yüksekliğini anlamak gerekir.

B "Sevveytehü" kelimesi, lügatte: Müsavi yapmak, eşitlemek, eğik-büküğü düzeltmek anlamlarına gelir.

Onu düzenledi. Arap diyor: Eğriyi düzeltmek istedim düzene gelmedi. Yine kusursuz yapıya da derler.

Kur'an-ı Kerimde şöyle buyuruyor:

- "O Allah ki, yarattı, bir düzen içinde biçim verdi"

Kelimelerin manalarını anladıktan sonra, şimdi hadisin maksadını anlayalım bakalım hadisin anlamı nedir?

Bu hadiste iki ihtimal söz konusudur. Kelimelerin anlamlarını göz önünde tutarak ve diğer karinelere dikkat ederek, bu ihtimallerden birini ortaya koymak gerekir.

1- İhtimallerden ilki şu olabilir; Hz. Ali Ebu'l Heyyac'a yüksek kabirleri yıkıp yerle bir etmesini

emretmiştir.
Vehhabilerin sarıldıkları bu ihtimal birkaç yönden reddedilmiştir.
Evvela, "Tesviye" kelimesi, imha ve viran etmek anlamına gelmemiştir. Şayet maksat bu olsaydı, şöyle demeliydi: "Onu yerle bir etmelisin" oysaki böyle bir kelime hadiste yoktur.

İkinci olarak, eğer maksat şu olsaydı, İslam alimlerinden biri neden ona dayanarak fetva vermemişlerdir? Zira kabrin yerle beraber olması, İslam sünnetinin hilafınadır. İslam sünnetine göre kabrin bir miktar yüksek olması efdaldir. İslam fakihlerinin tamamı, kabrin yerden bir karış yüksek olmasına fetva vermişlerdir.

"El- fıkh-ı Ala Mezahib-il Erbaa" (Dört mezhebe göre fıkıh) kitabındaki, dört meşhur imamın fetvalarına göre yazılmış bir kitaptır. Şöyle yazıldığını görüyoruz: - Kabir toprağının yerden bir karış yüksek olması müstehaptır.
Bu fetvaya ve bu konuya istinaden, o hadisi şimdi açıklayacağız. Manaya göre tefsir etmeliyiz.

2- "Kabiri Müsavi et" sözünden maksat şu olabilir; Yani, balık beli veya deve beli, yada dağ tepesi şeklinde olan kabirlerin mukabilinde (sen gördüğün kabirleri) üzerini düz hale getir. Yeksan et, sathını düzelt ve üst toprağını sabit hale getir.

Böyle bir durumda hadis bize şunu tavsiye ediyor; Kabirlerin üzerindeki toprak düz ve her yanı eşit olmalıdır. Ehl-i Sünnetin bazıları arasında adet olan, balık beli ve dik olarak bulundurma, olmamalıdır. Nitekim Şafii'den başka diğer Ehl-i Sünnet alimleri kabrin tesnim (dik tepeli) şekilde olmasının sünnet

---

- Ala/2.

---

olduğuna fetva vermişlerdir Dört imam arasında, imam şafı-i hariç, diğerleri kabirin dik olmasının müstehap olduğunu söylemişlerdir. Bu durumda, söz konusu, hadis, Şii alimlerin fetvalarını teyit etmektedir. Zira Şii alimler kabirin yerden yüksek olması gerektiğini söyledikleri gibi, kabirin üzerindeki toprağın, dik değil de düz ve aynı seviyede olması gerektiğini söylemişlerdir.

"Sahihin" müellifi "Müslim" bu hadisi ve şimdi nakledeceğim hadisi, "kabri düzenleme işi babı"

ında, ayrıca "Tirmizi "ve" nesnede kendi sünenlerinde, bu hadisi söz konusu konuya dahil etmişlerdir. Bu bölümden de maksat, yüksek kabirleri yıkıp, yerle bir etmek olsaydı, o bölümün (babın) unvanını değiştirip, "kabirleri tahrip etme ve yıkma babı" olarak adlandırması gerekirdi.

Arap dilinde şayet "tesviye" yi "kabir" gibi bir şeye nispet ettiklerinde, kabirin her yanının aynı seviyede-düz olması kastedilir. Onun yerle bir olması kastedilmez.

"Müslim"in kendisi "sahih"inde naklettiği diğer bir hadis aynı anlamı vermektedir ve biz onu teyit ediyoruz. Şimdi nakledelim

- Ravi diyor ki; Rum topraklarında füela ile birlikteydik arkadaşlarımızdan biri öldü. Füelale "onun kabrini düzlememizi" emretti ve şöyle dedi: "Allah Resulünden işittim ki kabirlerin düzeltilmesini emrediyordu".

Bu rivayeti anlamanın anahtarı (Tesviye) kelimesinin manasını elde etmektir. Bunda üç ihtimal vardır. Karineler ile bu üç ihtimalden birini seçmek gerekir. Üç ihtimalden birini seçmek gerekir. Üç ihtimal şöyledir :

1- Amaç kabirin üstündeki binayı yıkmaktır. Bu ihtimal batılda zira Medine'deki kabirlerin üzerinde bina ve kubbe yoktu.
2- Amaç, kabrin sathını yerle bir etmekti. Bu da kat-i sünnetin zıddındadır. Zira sünnetin gereği, kabrin yerden bir karış yüksek olması gerekir.
3- Maksadı kabiri düz yapmaktır. Onun iniş çıkışlarını düzeltmek balık sırtı ve deve beli şeklinde çıkartmaktır.

İşte bu mana kabul edilmiştir. Böyle bir mananın da hiçbir şekilde (kabirin yıkılması için, bu hadisi) gösterenin amacıyla irtibatı yoktur.
Şimdi Sahihi Müslim'in tanınmış tefsircisi "Nevevi" bu hadisi nasıl açıklamıştır, onu inceleyelim; o şöyle diyor:
Kabirin yerden fazla yüksek olmaması sünnettir. Devenin belli şekilde gelmemelidir, ancak bir karış boyunda yüksek ve düz olmalıdır.

Bu cümle bize şunu hatırlatıyor, Sahihi Müslim'in Müfessiri "Sevveytühü" kelimesinden, bizim açıkladığımız mananın aynısını anlamıştır. Yani İmam Ali (a.s), kabirleri, balık beli ve dikey durumdan çıkarıp, düz ve geniş şekle getirilmesini emretmiştir onun yıkılıp, yerle bir edilmesini

yada üzerindeki binanın yerle bir edilmesini söylemiştir.

Bu hadisi, bu şekilde tefsir eden sadece biz değiliz, "İlhücrü Kestelani"de "İrşad-üs Sari fı Şerh-i Sahih-i Buharı kitabında bu hadisi aynen bizim gibi tefsir etmiştir. Bu zat şöyle diyor: Kabrin düz ve geniş bir şekilde

---

- El- Fıkıh-u Ela Mezahibül Erbea cilt. 1 s. 420 deve beli gibi yapılmalıdır. İmam-ı şafi-i ise" toprağı düz yapmak dik yapmaktan efdal diye buyurmuştur. Buna göre bu hadise Müslümanlardan iki taife uymuştur. 1- Şafi-i taifesi 2- Şii taifesi.
- Sahih-i Müslim, cilt. 3 Kitab-ü Cenaiz. s.1.
- Nevevi kaleminden Sahih-i Müslim-şerhi.

---

olması sünnettir. "Rafizilerin" şiarı olan düz kabir şeklini, bir sünnet olduğu için terk etmiyoruz. Kabrin düz olmasının sünnet olduğunu söylememiz, İbn'ül Heyyacın hadisiyle ters düşmez - "zira kabri yerle beraber etmek kastedilmemiştir. Kastedilen kabrin yerden yüksek olmasıyla birlikte üzerinin (dik değil de) düz ve seviyeli olmasıdır."

Bunun dışında, eğer Hz. Ali'nin emrinden kasti, kabirlerin üzerindeki bina ve kubbeleri yıktırmak olsaydı, kendi zamanındaki Peygamber kabirlerinin üzerindeki kubbeleri niçin yıktırmadı? Bulunduğu dönemde, o hazret, İslam topraklarının çoğunluğuna mutlak bir şekilde hakimdi, onun gözleri önünde de, Filistin, Suriye, Mısır, Irak, İran ve Yemen toprakları, peygamber kabirlerinin üzerindeki bina ve kubbelerle doluydu.

Biz bu sözlerimizin tümünden vazgeçelim ve farz edelim Hz. Ali (a.s) "Ebil Heyyac'a" yüksek kabirlerin tümünü yıkıp yerle bir etmesini söyledi, fakat hadis hiçbir zaman, kabirler üzerindeki bina ve kubbelerin yıkılması gerektiği anlamını vermemektedir. Zira imam şöyle buyuruyor: "Yani kabirleri viran etsin, fakat hiçbir zaman, binaları ve kubbeleri yıkmalısın" diye buyurmamıştır.

Oy saki bizim sözümüz kabrin kendisi hakkında değildir. ancak bizim sözümüz kabirlerin üzerinde yapılan binada ve kubbeler hakkındadır. Millet bu binaların gölgesinde kalan okumak, dua etmek ve namaz kılmakla meşgul ediyorlar. Bu hadisin neresinde, kabrin etrafındaki binaların yıkılması ve viran edilmesini emreden bir emir vardır! İbadeti yerine getirmeye, Kur'an

okumaya, halkı sıcak ve soğutan korumaya imkan sağlayan bu binaların yıkılmasına hadisin neresinden delil getirile bilir.

Hadiste diğer iki ihtimal; sözümüzün sonunda hadiste diğer iki ihtimali hatırlatma ihtiyacı duyduk. Şimdi bunlara bakalım:
1- Bu ve bunun gibi hadislerin maksadı, önceki kavimle kasitleri mümkündür. Zira önceki kavimler, salih kimselerin ve evliyaların kabirlerini kıble yapıyorlardı. Gerçek kıbleye doğru namaz kılmaları gerektiren, onların kabirlerine doğru ve kenarlarındaki resimlere doğru ibadet ediyorlardı.

Allah'ın kendileri için tayin ettiği kıbleden yüzlerini çevirip, kabirlere doğru namaz kılıyorlardı. Böyle bir durumda, bu hadisin, Müslüman'ın asla secde etmediği ve onlara namaz kılmadığı, sadece kenarında durup, ilahi kıbleye taraf namaz kılıp, Kur'an okuduğu kabirlerle hiçbir irtibat ve ilişkisi yoktur.

Eğer Salihlerin kabrinin kenarına koşup, ilahi ibadetlerini müminlerin tertemiz ecsadlarının ve pak medfenlerinin yanında ibadetlerini yerine getiriyorlarsa, nedeni onların pak ve mübarek bedenlerinin medfeni olan yerin daha temiz olması ve şerefli mekanların oradan şeref kazanmak amacıyla yapılmaktadır. İleride bu konuya değineceğiz.

2- Resimden maksat, putların resmi ve "kabir"den de maksat, müşriklerin kabirleridir. O dönemde, onların kabirleri, onların nesilleri ve diğerleri için, önemli olabilirdi.

Burada dört mezhep alimlerinin kabir üzerine bina yapmak hakkındaki fetvalarını nakledelim:
"Kabrin üzerine ev, kubbe, medrese veya mescit yapmak mekruhtur."

Bu dört imamın mekruh fetvasında ittifak halinde olmalarına göre, "Necd" kâdısı ısrarla, kabrin üzerine bina yapmanın haram olduğunu nasıl söyleye bilir. Ayrıca bu kerahet konusunda sahih ve kat-i bir medrek ve dayanağı yoktur. Özellikle de bina enbiya ve salihlerin ziyaretine gelenlere, ibadet ve Kur'an okuma imkanını verirse

---

- İrşad'üs Sari, c. 2 s. 468.

5-CABİR'İN HADİSİYLE DELİL GETİRMEK

Vahhabilerin, kabrin haram olduğuna dair ellerinde tutukları dayanaklardan biri de, Cabir hadisidir. Bu hadis Ehl-i Sünnet sahihlerinde değişik suretlerde nakledilmiştir. O hadisin tüm senetlerinde, "İbn-i Cüreyh" ve "Ebi Ezzübeyr" varid olmuştur. Onun etrafında tahkik etmemiz de, hadisin isnatlar tüm yönlerini nakledip, sonra o hadisin delil getirmede salahiyet derecesi hakkında görüşümüzü açıklamamıza bağlıdır. Şimdi sahih ve sünenlerdeki, hadisin değişik şekillerini nakledelim:

Müslim kendi sahih-inde "Ennehy-i an tecsis-il kabr-i vel bina aleyh-i", bölümünde Cabir'in hadisinin üç şekli iki metin ile naklediyor, şöyle ki: "Peygamber kabirlerin kireçle beyazlatılmasını ve üzerine bina yapılmasını ve üzerinde oturulmasını nehyetmiştir." Burada metin aynıdır, fakat ikincisinin yolu birincisiyle biraz ihtilaflı dır.

-Peygamber kabrin kireçlenmesini nehyetti
Sahih-i Tirmizi "kabri kireçlemenin ve yazı yazmanın keraheti bölümünde bir hadisi senedi ile birlikte naklediyor. Şimdi hadis. Senediyle birlikte naklediyoruz:

"Peygamber kabirlerin kireçlenmesini, yazı yazılmasını bina yapılmasını ve üzerlerinde, yol yapılıp yürünmesini yasakladı."
Tirmizi sonradan, Hasan-ı Basriden ve Şafi-i den naklediyor ki: Bu iki, şahıs, kabirlerin çamur ile yapılmasına izin verdiler.
İbn-i Mace" kendi Sahihinde, "Kabirlerin üzerine bina yapmanın, kireçlemenin ve üzerine yazı yazmanın nehiy edildiğine dair haberler bölümünde, hadisi iki senede ve iki metin ile nakletmiştir."

Allah Resulü kabirin kireçlenmesini nehyetmiştir. Allah resulü kabire bir şey yazılmasını nehyetmiştir.
Hadisi açıklayan, bu hadisi açıkladıktan sonra, Hakimden bir (senede) naklediyor ve şöyle diyor: Hadis sahihtir. Fakat amel edilecek gibi değildir. Zira doğudan batıya tüm İslam önderleri kabirlerin üzerini yazıyorlardı. Bu geleceklerin, geçmişlerinden aldığı gelenektir.

Nese-i kendi Sahihinde, "kabir üzerine bina yapmak" bölümünde hadisi iki senede ve iki metin ile nakletmiştir.

- Allah Resulü (s.a.a) kabirlerin kireçlenmesini, üzerine bina yapılmasını veya üzerinde oturulmasını nehyetti.
- Allah Resulü (s.a.a) kabirlerin kireçlenmesini nehyetmiştir.

Ebu Davud şöyle diyor: Peygamber kabrin üzerine yazı yazmayı ve ona bir şey ilave etmeği nehyetmiştir.

İmam-ı Ahmed b. Hanbel kendi Mesnedinde Cabirin hadisini bu şekilde nakletmiştir; Allah Resulü kabrin üzerine oturulmayı, kireçleyip, bina yapmayı nehyetmiştir.
Bunlar hadisin değişik tarzlarda ve değişik senet ve metinlerdeki nakledilen şekillerdir. Bakalım şimdi, acaba bu gibi hadisler ile delil getirmek ve dayanak olarak göstermek mümkün mü değil mi?

- El-Fık-ü ela Mezahibil Erbaa c. 1, s. 421.
- Sahih-i Müslim- Kitabül Sahih-i Müslim- Kitabül
- Sahih-i Müslim- Kitabül Cenaiz c. 3 s. 62
- Sunen-i Tırmizi, Abdurrahman Muhammed Osman'ın tahkiki cilt-2 sayfa- 208 Tebetü Selfiye.
- Sahih-i İbn-i Mace, c. 1 Kitab'ul Cenaiz, s. 473.

HADİSİN EŞKALLERİ

Cabir hadisi onun delil olma özelliğini kayıp ettirecek birleri kusur ile karşı karşıyadır. İlk önce hadisin tüm senetlerinde "İbn-i Cüreyh-i ve Zübeyr" ya ikisi birlikte gelmişler veya bunlardan biri senet de yer almıştır. Bu iki şahsın durumu aydınlığa kavuştuktan artık diğer şahısların durumunu incelemeğe ve söz söylemeye gerek kalmaz.

Rivayetçilerin bir kısmı her ne kadar meçhul veya zayıf kimselerden olsalar dahi bu iki şahsın durumlarını aydınlatmak diğer şahısların durumlarını öğrenmemize gerek bırakmaz.

İbn-i Hacer "Tehzib-üt-Tehzib" kitabında "İbn-i Cüreyh" hakkında kişinin soyunu tanıyan alimlerden (ülema-ı rical) şu sözleri naklediyor; Yahya b. Said şöyle diyor: "Eğer İbn-i Cüreyh

kitaptan hadis nakletmez ise, ona itimat edilmez."

Ahmed b. Hanbel'den şöyle naklediyor: "İbn-i Cüreyh Eğer "falan ve falan şöyle söyledi" derse, münker hadisleri nakletmiş demektir.
Malik şöyle diyor: İbn-i Cüreyh tüm hadislerde, gecen karanlığında yakacak ot yığan gibidir.(onun elini, mutlaka akrep veya yılan ısırır)

Darü Kutni'den şöyle naklediyor; İbn-i Cüreyh-in tedlisinden (gerçek olmayanı gerçekmiş gibi göstermesinden) sakın, zira çok kötü bir surette tedlis ediyor. Ne zaman zayıf bir insandan, bir hadis duysa, güvenilir birinden duymuş gibi cilvelendirir.

İbn-i Hebban'dan şöyle naklediyor: "İbn-i Cüreyh"hadiste tedlis ediyor"
Rical ilmine (kişinin durumunu ve soyunu tanıma ilmine) sahip olan bunca alim ve bilginlerin bu şekildeki görüşlerini nazarı itibara alarak, acaba şöyle bir şahsın naklettiği hadisi de hak olarak kabul edebilir miyiz?

İlahi evliyaların kabirlerini yapmak ve onların ihtiramını gözetlemek gibi, Müslümanların bu samimi yaşantılarının karşılığında, öyle bir rivayetçinin naklettiği bir söze inanabilir miyiz?
"Ebu Ezübeyr" hakkında da rical alimlerinden olan İbn-i Hacer aşağıdaki şu sözleri söylüyor:

"Ahmed b. Hanbel'in oğlu, Ahmed'den, oda Eyyüb'den naklediyor ki, o, onu zayıf biliyordu. Şu'be den naklediliyor ki, söz konusu şahıs kendi namazını doğru bir şekilde bilemiyordu. Yine aynı şahıstan naklediyor ki; ben Mekke'de idim, bir şahıs Ebu Zubeyr'e geldi. Ondan bir şey sordu; Aniden o şahısa iftira etti. Ben on; Müslüman birine töhmetimi ediyorsun? Dedim. O (Ebu Zübeyr) bana; " o beni rahatsız etti diye cevap verdi. Bende ona şöyle dedim: "seni rahatsız edene sen iftiramı ediyorsun, artık ben senden hadis nakletmeyeceğim.

Yine Şube'den şöyle sordu. Niçin Ebu Zübeyr'den hadis nakletmeyi terk ettin? O da şöyle cevap verdi; onun kötü bir amele sahip olduğunu gördüm.
İbn-i Ebi Hatem'den naklediyor ki, babasından, Ebu Zübeyr'in nasıl biri olduğunu sordu. O da şöyle cevap verdi: " onun hadisi yazıla bilir, fakat delil olarak kabul edilemez."

Yine Şubeden naklediyor ki, ben Ebuzer'den sordum' ki, "Ebu Zübeyre'den hadis naklediyor. Siz ne söylüyorsunuz? Ona hadisi ile delil getirilebilir mi?

- Abdulmelik b. Abdulaziz b. Cüreyh-i Emevi.

- Muhammed b. Müslim Esedi.

- Tehzib-üt- Tehzib c. 6. s. 402-506 Darul Mearifin Nizamiyye baskı yazarı, Şehabaddin Ebil Fazl Ahmed.

Şöyle cevap:güvenilir (siğa) insanların, hadisleri ile delil getirilebilir. (yani o güvenilir bir insan değildir, demek istiyor)

Konumuzla ilgili hadislerin tümünün senedinde yer alan bu iki şahsın durumları işte böyledir. Bu iki şahsın bu durumları ile birlikte, bunların naklettikleri hadisleri delil kabul etmek mümkün müdür.?

Bu durum, hadisin senedinde yer alan diğer şahısların sağlam olduklarında da, bu durumda zayıf olur. Oysaki bu hadislerin bazılarının senetlerinde, Abdurrahman-ı İbn-i Esved gibisi de vardır, ki bu şahıs yalancılıkla suçlanmıştır.

Senedi bu şekilde olan hadislere dayanarak, Risalet Hanedanının, Peygamber ashabının eserlerini yıkıp, viran etmek ve 1400 yıl içerisinde gelip geçen Müslümanları hatalı olarak nitelemek, gerçekten doğrumudur? İnsafa uygun mudur?

İkinci olarak, hadis metin bakımından çok karışıktır. Bu karışıklık farklılık da, bu haberi rivayet edenlerin, hadisin metnini korumaya önem vermediklerinin ve yeterli dikkati göstermediklerinin işaretidir. Söz konusu farklılık, insanın, o hadise karşı itimadını sarsacak derecede ileridir.

Şimdi karışıklığın ve farklılığın şeklini açıklayalım:

Cabir'in hadisi yedi suretle nakledilmiştir. Oysa ki peygamber onu, bir surette beyan etmiştir.

Şimdi onun yedi suretini yazalım;

1- Peygamber, kabri kireçlemeyi, ona yaslanmayı ve üzerine oturmayı, bina yapmayı nehyetmiştir.

Birinci, ikinci ve dokuzuncu hadisler.

2- peygamber, kabrin kireçlenmesini Nehyetmiştir.

Beşinci ve sekizinci hadisler.

3- Peygamber kabri kireçlenmeyi, üzerine oturmayı, yazı yazmayı, bina yapmayı ve üzerinden yol gitmesini yasaklamıştır.

Dördüncü hadis

4- Peygamber, kabrin üzerine yazı yazmayı nehyetmiştir.

Altıncı hadis:

5- Peygamber, kabrin üzerine yazı yazmayı, oturmayı kireçlemeyi ve bina yapmayı nehyetmiştir.

Onuncu hadis

6- Peygamber, kabrin üzerinde oturmayı, onu kireçlemeyi ve üzerine bina yapmayı yasaklamıştır.

On birinci hadis, gerçekte bu süretin ilk suret ile olan farklılığı, şudur ki; hadisin ilk suretinde, kabre yaslanmayı nehyetmiş derken, bu suretinde de, kabire oturmayı neyhetmiştir sözü geçiyor.

7- Peygamber, kabrin üzerinde oturmayı, kireçlemeyi, üzerine bina yapmayı, toprağına ilave yapmayı ve üzerine yazmayı nehyetmiştir.

Bu şekildeki hadiste, üç tanesine ilaveten, kabrin toprağına ilave etmek ve yazı yazmakta men edilmiştir.

Bunun dışında bazen tabirlerin arasında bile tezatlar doğmaktadır. Birinci şeklinde yaslanmak diye geçiyor, üçüncüde ise "Veta" (ayak basmak ve yol yürümek) sözü geçiyor. Beşinci ve altıcıda ise "Küud" sözü (oturmak) geçiyor kesinlikle biliyoruz ki yaslanmak, yol gitmek oturmak değildir.

Bu hadisin, bu kadar karma karışık olmasıyla birlikte bu Fakihin güvene bileceği bir hadis olması mümkün değildir.

Üçüncüsü; söz konusu hadis, senedinin sahih ve kendisinin karışıklıktan uzak olduğunu Ferzekten dahi, Peygamberin kabrinin üzerinde bina yapılmasını ünlemekten başka bir şey ifade etmiyor. Bir şeyi yasaklamak, o şeyin haram olduğunu kanıtlar zira nehy bazen nehy-i tahrimi (haram olan nehiy) dir, bazı yerlerde ise, nehy-i keraheti (mekru olan nehiy) dir. Peygamberlerin ve sair önderlerin, konuşmalarındaki nehy-i keraheti, hadden fazla kullanılmıştır.

"Nehy" in ilk anlamının ve hakiki istilahının, her ne kadar "tahrim-i haram" olduğu ve başka bir mana için herhangi bir karine olmamaksızın, ondan keraheti anlamanın zor olduğu doğrudur,

fakat alimler ve bilginler, bu hadisten kerahetten başka bir anlam çıkarmamışlardır: Örneğin Tirmizi, kendi sahihinde, söz konusu hadisi "kabir" kireçlemenin keraheti" bölümünde nakletmiştir.

Kerahetine dair en büyük şahitlerden biride İbn-i Mucemin sahihinin müfessiri olan "Sendi," Hakimden şöyle naklediyor:
Müslümanlardan hiçbir ferd bu nehye uymadılar. Onu nehyi tahrimi olarak kabul etmediler. İsbatı ise, tüm Müslümanların tabirlerinin üzerini yazdırmasıdır.

Bu nehyin, mekruh nehiy oluşunun diğer bir şahidi de İslam mezheplerinin ittifak halinde oluşlarıdır. Bunlar; kabirlerin üzerine vakıf olmadığı takdirde, binanın yapılmasının caiz olduğuna dair ittifak edip, fetva vermeleri nedendir? Bu en büyük şahit değil mi caiz olduğuna dair.

Sahih-i Müslüm'in müfessiri hadisin açıklamasında şöyle yazıyor : "Kabir sahibinin kendi mülkünde kabir üzerinde bina yapmak mekruhtur," vakfı bir yerde ise haramdır. Şafii bu konuyu açıklamış, hatta o, hadisi "kabri kireçlemek ve bina yapmak keraheti" bölümünde zikretmiştir.

Fakat şunu da söyleyelim ki, bir şeyin keraheti, bazı şeylerin varlığı ile ortadan kalkabilir. Şayet kabri yapmak, İslamî asaletin korunmasına, ya da kabrin üzerindeki binanın gölgesinden yararlanarak, Kabri ziyarete gelenlerin rahatça Kur'an okuyup, dûa etmesini sağlar ise, kabirlerin üzerine bina yapılması, büyük yararlar sağladığı gibi, kerahetini de ortadan kaldırır ve mubah bir amel haline dönüşür.

Mekruh veya müstehap hükümleri illetlerden dolayı, değişebilirler. Bazı mekruhlar bir şeyin birleşmesi nedeniyle mahbub (sevimli) olurlar yada bazı müstehap şeyler, bazı ilaveler nedeniyle mercuh olur. Yapana terah hakkı vermiş olur.

Zira bir şeyin, mekruh veya müstehap olması, mahbubiyet veya mercuhiyet iktizasından başka bir şey değildir. Fakat iktizalar, o derece tesirli olurlar ki, maniler onların iktiza ve tesirinin önünü almamalıdır, yada onun iktizasına gelabe etmemelidir. Bu konular, İslami fıkıh ile haşir olanlar için, çok açıktır.

DİĞER İKİ HADİS İLE DELİL GETİRMEK

Söz buraya gelmişken, Vehhabilerin dayanakları olan diğer hadisleri de araştırmak yerinde olur.
1- İbn-i Muce kendi sahihinde şöyle naklediyor; Ahmed b. Hanbel, kendi mesned'inde bir hadisi iki senet ile naklediyor: ikisinin de nakli şöyledir; birinci rivayetlerin zayıflılığın delili, onu rivayet edenlerin arasında "Veheb"in isminin geçmesidir.

Veheb, uydurulmuş (meçhul) isimlerden biridir. Bundan kimin kastedildiği bilinmiyor. "mizan-ül itikat" kitabında on yedi tane "Veheb" diye isimden söz ediliyor. Fakat bu "veheb"in, onlardan hangisi olduğu bilinmiyor. Onlardan çoğu da hadis uyduran ve günün yalancılarındandır. İkinci ve

---

- Sahihi Müslim c. 3, s. 62 Mısır baskısı muhammed Ali Sebih yayın evi.
- Sahih-i İbn-i Muce c. 1 s. 474.

üçüncü hadisin sakatlığı ise, Abdullah "İbn-i Lehye'e" nin varlığıdır. "Zehebi" söz konusu şahsın hakkında şöyle yazıyor:
"İbn-i Müin demiş ki; o zayıf kimsedir, onun naklettiği rivayetler delil getirilemez. Yahya b. Said, onu hiçbir şey saymıyordu.

Biz burada hadisin senedinde tartışmadan vazgeçiyoruz. Fakat bir noktayı hatırlatıyoruz: Tüm İslam tarihi yazarları ve muhaddisleri, peygamberin mübarek cesedi, peygamber ashabının tavsiyesi ile, onun zevcesi olan Aişe'nin evinde toprağa verildiğini nakletmektedirler.

Ashab ise o mübareğin defın olacağı yerin seçilmesini, Ebu Bekir'in Peygamberden naklettiği bir hadis ile seçmişlerdir. Ebu Bekir'in naklettiği hadis şöyledir; Peygamber şöyle buyurmuştur.

Her peygamber, her nerede vefat ederse, aynı yerde toprağa verilmelidir.
Şimdi soruluyor; eğer gerçekten peygamber kabrin üzerine bina yapılmasını nehyetmiş olsaydı, onun cesedi tavanı bulunan bir binanın altına nasıl defnedilebilir. Kabri, nasılda bina haline getirile bilirdi?

Vahhabilerin iddialarından daha gülünç olan ise kuru ve cam olan bazı yazarların sözleridir ki şöyle diyorlar " haram olanı, kabrin üzerine bina yapmaktır, ne ki binalı bir yere cesedi defnetmek haram değildir.

Peygamberi binanın altına defin ettiler, onun kabrini bina yapmadılar"
Hadis için böyle bu gibi bir tefsirde bulunmak, dışarıdan olan bir gerçeğe (Peygamberin cesedinin bir binanın altına gömülmesi gibi) yönelmekten başka bir nedeni yoktur. Eğer Vahhabiler, böyle bir gerçekle karşı karşıya bulunmasaydılar her ikisinin de haram olduğuna fetva verirlerdi. Usulen biz burada Vahhabilerden soruyoruz:

Acaba yanlınca meyyitin kabrine bina yapmanın kendisi mi haramdır. Şayet birisi bu esasa muhalefet ederek, bir bina yapar ise her ne kadar onu icad etmek haram oluyorsa da fakat baki kalması (İbkası) artık haram olmuyor demektir! Yoksa bina yapmak icad eden ve ibkaen mi, haramdır?

Birinci durumu göz önüne alarak soruyoruz: o halde niçin Suudi hükümeti zorbalık ve zulüm ile niçin risalet eserlerini ve peygamber hanedanın evlerini, ashabının ve onun evlatlarının kabirlerinin kubbeleri yok etti.

Oysaki bina icad etmek haram idi, yaptıktan sonra, artık onun baki kalması haram olmuyordu. Geçmiş dönemde binayı kim yaptıysa, hata onlarındı. Yaptıktan sonra onu yıkmak gerekmiyorduysa, niçin onlar bunun tersini yapıp, viran ettiler?!!
Ayrıca bu ihtimal, "İbn-i Kayyim" ve "İbn-i Teymiye" gibi vahhabi devletlerin fetvaların zıddınadır. Birincisi şöyle diyor:

- "Kabirlerin üzerine yapılan binaları yıkmak vaciptir. Onları yıkacak gücü elde ettikten sonra onların bir gün bile kalması caiz değildir."
Böyle bir beyan ve böyle bir amel ile Vahhabi'nin sorunun ilk bölümünü tercih etmesi sahi değildir elbette, mutlaka ikinci bölümümü kabul edecek ve şöyle diyecektir: "kabre bina yapmak her iki durumda da (hudus ve beka) olarak haramdır.

- Mesned-i Ahmed c. 6 s. 299.
- Mizan-ı itidal c. 2 s. 476 "Abdullah b. Lehye ismi vardır Takribul tehzib c. 1 s. 444'de de ona işaret vardır ona da müracaat edilebilir.
-
- Mesenedi- Ahmed c. 1 s. 7 Sahihi Tirmizi c. 2 s. 139 Tabakat-ı 6. Saad, c. 2 571 ve diğer kitaplar.

Böyle bir durumda önlerine bir soru çıkıyor ki; Müslümanlar niçin peygamberlerinin pak bedenini binanın altına defnettiler? Onun kabrinin üzerine bina yapmadıkları doğrudur da, fakat öyle bir iş yaptılar ki, peygamberin kabri bina ve yapı sahibi oldu.

Burada Vahhabinin tek kaçış yolu kalıyor, oda Müslümanların artık hariciye yönelmelerini göz önüne alarak şöyle söylemesidir:
-"İhdas-ı kabrin üzerine olan bir binanın korunması haramdır. Binayı yaptıklarında şayet ortada kabir olmaz ise, binanın İbka kabire bina olma şeklinde olsa dahi haram değildir. Böyle bir ayırımda bulunmak, Müslümanların amelidir gibi bir dış olaylara yönelmekten başka herhangi bir nedeni yoktur."

VAHHABİLİK MÜSLÜMANLARIN AMELLERİ İLE MEKTEPLERİ ARASINDA ZIDDİYET MEYDANA GETİRMİŞTİR.

Vahhabiliğin, Müslümanların amelleriyle mektepleri meydana getirdiği zıddiyet yalnızca bu nokta değildir. Ancak diğer hususlarda da yine aynen öyle zıddiyetler yaratmak için el ayak çırpmıştır.

Vahhabilik, peygamberler eserlerini teberrük etmeyi şiddet ile yasaklamıştır. Devamlı olarak ta şöyle diyor; "Taş, toprak, gibi şeylerden bir fayda gelmez." Öte yandan ise, Müslümanlar devamlı olarak "Hacer-ül Esved-i" öpüp ona dokunmayla, Kabe perdesini, duvar ve kapısını öpmeyle teberrük ediyorlar, Vahhabilere göre ise, hiçbir faydası olmayan taşı, toprağı devamlı öpüp duruyordular!!

Onlar evliyaların kabrinin yanında mescit haram etmişlerdir. Oysaki tüm İslamı beldelerde meşhetlerin (şehitliklerin) kenarında mescitler vardır. Hatta Hz. Hamza'nın kabrinin kenarında bile mescit varidi, ki Suudi cinayetkarları onu yıkıp viran ettiler. Peygamberimizin (s.a.a) kabri de, şu anda bile mescidin ortasındadır. Müslümanlarda onun etrafında namaz kılıyorlar.

GERÇEĞİ GÖRME YERİNE DELİL UYDURMAK

Vahabiler baki kabristanında metfun olan imamların kubbelerinin harap etmek için uydurma delilleri bulma yoluna gittiler, başka bir değişle; diğer bir bahane ellerine geçirdiler, o da şudur; Baki toprağı, vakıf toprağıdır.

Bu topraktan fakıhın amacı doğrultusunda faydalanmalıdır. Faydalanmaya engel olan her çeşit sınırlama ortadan kaldırılmalıdır. Risalet henadanının kabirlerinin üzerine kubbe ve bina yapmak, baki toprağının bir kısmından faydalanmaya engel olur zira, hareme ve hayata defnetmek imkanını farz etsek dahi etrafının duvar ve temelleri bu imkan ortadan kaldırır (yani toprağı işgal eder) bu bakımdan, bakinin tüm toprağında, vakıfın gayesinin gerçekleşebilmesi için, bu gibi binaları ortadan kaldırmak gerekir.

CEVAP

Hiç kuşkusuz böyle delil getirmek ön yargılamaktan başka bir şey değildir. Vehhabi Kadı, her ne pahaya olursa olsun risalet hanedanının eserlerini ortadan kaldırmak istiyor. Delil bulamazsa dahi zor kullanarak, o binaların temeline kazma indirmeye azmetmiştir.

önceden alınan böyle bir karar icabı delil uydurma fikrine düşmüş ve baki toprağının vakıf olduğu iddiasını öne sürmüştür. Oysaki baki toprağının vakıf olması hadisesi, hayalden başka bir şey değil. Niçin?

Evvele : Tarih ve Hadis kitaplarının hiçbirinde, Baki'nin vakıf olduğu konusu ile ilgili hiçbir mesele geçmem, iştir ki, buna dayanarak öyle bir fetva verelim. Hatta Baki'nin öncelerden Medine halkının ölülerini defnettikleri ölüler, yeri olma ihtimali de güçtür. Bu gibi bir durumda, böyle bir toprağın "mübahat-ı evliya" (Evveli mubah 9 kısımdan olduğu için, ondan her çeşit tasarrufun caiz olduğu söz konusu geçmiş zamanlarda, insanların bayır ve ölü arazilere sahip olma arzu ve tamahları az olduğundan,

o yerleri abad ve verimli bir hale getirme kudretleri bulunmadığından, kırsal kesimin şehirlere akışı başlamadığından, toprak "diye bir konu, "toprak sahibi" diye şahıslar ve "arsa parası" diye de müesseslerde meydana gelmemişti. Arazilerden bir çoğunun sahibi yoktu. İlk mubah olduğu dönemde ölü değildi. Diğer bir değimle, ölü toprak olarak kabul ediliyorlardı.

(daha sonra canlı sayıldı- çev) Bu dönem zamanlarda, her şehrin halkı yada köy halkı, toprağın

bir kısmını, kendi ölenlerini defnetmek için ayırıyorlardı. Yada birisi, kendi ölüsünü her bölgeye defnederek, öncülük yapsa, diğerleri de O'na uyarak ölülerini oraya defnediyorlardı. Orasını ise, herhangi birisi mülk edinemediği gibi, kabristan olarak da vakfetmiyor, sadece kabristan olarak seçiyorlardı.

Bakî toprağı da bu konumdan mahrum ve istisna değildir. Hicaz ve Medine'de toprağın o kadar kıymeti yoktu. Medine'nin etrafında o kadar ölü toprak bulunmasına rağmen, hiçbir akıllının, verimli toprağını ölü toprağı olarak vakfetmesi düşülemez. " Ölü" toprağın bol, verimli toprağın ise çok az bulunduğu bir bölgede, mutlaka " evveli mübah" olan ölü topraktan yararlanırlar.

Tarih şu gerçeği doğruluyor "Semhud-i" "Vifaül vifa fı ahbail darıl müstefa" kitabında şöyle yazıyor:

Baki mezarlığına ilk defin olan kişi, peygamberin ashabından "Osman b. Mezun" dur. Peygamberin oğlu İbrahim vefat edince peygamberin emriyle, Osman'ın kabrinin yanına defnedildi, işte bu zamandan sonra, halk kendi cenazelerini "Baki" mezarlığına defnetmeye meylettiler. Bu yönden de ağaçları kestiler ve herkes için bir bölge ayrıldı.

Sonra şöyle diyor:

Baki arazisinde "Gergede" namında bir ağaç vardı. Osman b. Mezunu oraya defnettiklerinde, o ağaç kesildi

"Gergede" ağacı, Medine'nin etrafında bulunan çöl ağaçları dır.

Bu ibaretten açıkça anlaşılıyor ki; Baki arazisi, ölü bir toprak

Bir ashabın defnedilmesi hatırına, herkes kendi kabilesi için, bir bölgenin kendilerine ayırtmıştır. Tarihte asla orasının vakıf arazisi ve faydasının sebep oluşuna dair bir ismi geçmemiştir.

Ancak tarihten okuduğumuza göre bakide defin olunan imamlar bölgesi, Akil b. Ebu Talib'in evidir. O dört imamın pak cesetlerinin defnedildiği bölge, Haşim oğullarına ait olan bölgedir. Semuhidi şöyle yazıyor:

- Abbas b. Abdül Mütalip, Akilin evinde bulunan, Haşim oğullarına ait kabirlerin yerinde, Fatime Bint-i Esed'in kabrinin yakınına defnedildi.

Yine Said b. Übeyr'den naklediyor ki, o, peygamberin oğlu İbrahim'in kabrini, Muhammed b. Zeyd.b. Ali'nin mülkü olan bir evde görmüştür.

Yine nakledilyor ki, peygamber, Saad-ı Muaz'ın bedenini, Bakinin etrafında bulunan, binası ve kubbesi olan "İbn-i Efleh"in evinde defnetti.
Bu sözlerin tümü, baki arazisinin vakıf veya sebil olmadığını hikaye ediyor. Bizim imamlarımızın pak cesetleri de kendi mülkleri olan yerlerde toprağa verilmişlerdir.

Bunun gibi sahih durumları göz önünde tutarak, acaba "vakıfa engel"dir bahanesiyle peygamber, hanedanının eserlerini yıkıp yerle bir etmek doğrumudur?

-Vifa'ül Vifa c. 2 s. 84.

- Vifa'ül Vifa c. 2 s. 96.

Siz Baki arazisinin vakıf olduğunu farz ediniz. Acaba onun vakıf keyfiyetinin eseri elde midir. Vakfedenin, büyük şahsiyetlerin kabri üzerine bina yapmaya da, izin vermiş olabilir. Bunu bilmediğinize göre, en azından mu'minin işini, sıhhatli olana bağlamalı ve onları suçlulukla itham etmemeliyiz.
Böyle bir durumda, o evleri ve kubbeleri yıkıp, viran etmenin apaçık bir batıl iş olduğu ortaya çıkıyor. Bunun ise, şeriatın tamamen zıddına olduğunu anlamış olduk.

Kadı "İbn-i Büleyhıt" ve onun hemfikirleri, çok iyi biliyorlar ki, vakıf olma fikri bir nevi oydurma delilden başka bir şey değildir. Böyle bir delili uyduramasaydılar dahi, yinede risalet eserlerini viran edeceklerdi. Zira bu onların, risalet eserlerini viran edişlerini ilki değildir.

İlk olarak, 1221 yılında Medine'ye musallat olmuşlardı. Risalet eserlerini o dönemde de yıkıp viran ettiler. Daha sonra Osmanlılar tarafından, Hicaz topraklarından atılmalarından sonra, .eserlerin tümü yeniden yapıldı